

8-2-2022

Onderwerp: [Raadsinformatiebrief D21041206](#) - Vestingwerk Torenwal en Hogewal
T.a.v. de gemeenteraads-partijen

Geachte heer, mevrouw,

De geplande schoeiing van ruim 6 ton om 'de stervorm zichtbaar te maken' zou grootschalige bomenkap betekenen. Verdere schade: jaarlijks extra beheerskosten + schade door het verlies aan bomen: hittestress, CO2-opvang, wateropvang, erosie, fijnstof, biodiversiteit, beschermde soorten, enz. Bovendien ontbreekt onderzoek waarom een schoeiing überhaupt nodig is, naar de archeologie (UNESCO Limes-zone) en naar de vereiste vergunningen/ontheffingen, enz.

Samenvatting:

Zichtbaarder maken van de wal kan zonder grootschalige kap, tegen een fractie van de kosten. Bijvoorbeeld met behulp van maquettes. Dit vinden ook de Vestingraad, Stichting Hugo Kotestein en de omwonenden. Bovendien is onafhankelijk archeologisch onderzoek vereist door de Provincie.

Wij verzoeken u dringend het College hierop aan te spreken en deze kap en kapitaalvernietiging te stoppen.

Zie verder de Bijlage.

Raadsinformatiebrief: een kale wal met 'kruidenrijk gras'

Bomen die voor het zichtbaar maken van de stervorm en een schoeiing zouden moeten wijken (bron: Googlemaps)

BIJLAGE:

Gevolg van het plan zou grootschalige kap zijn

'Alleen de bomen die de aanleg van de beschoeiing onmogelijk maken, zullen worden verwijderd.' Dat zijn er 36. Dit houdt in dat de meeste bomen gekapt worden. Veel van de grotere bomen staan namelijk onderaan de wal. 'Opschot' wordt ook gekapt.

De wal is al zichtbaar

In de winter sowieso. In de zomer als 'groene verdedigingswal' tegen hedendaagse vijanden als hittestress, CO2 en fijnstof.

Algemene Begraafplaats

'Uitzichtspunt' (zie ook blz. 3)

Rooms Katholieke Begraafplaats

Onduidelijk is waarom een schoeiing nodig is

Gesteld wordt dat de wal afkalft. Volgens grondig onderzoek van Stichting Hugo Kotestein is daarvan geen sprake en is de wal na eeuwen 'gezet' (blz. 91 Raadsinformatiebrief, zie bij 4b). Uit dit rapport blijkt dat de historische wal nagenoeg gelijk is gebleven.

Naast de directe kosten van 6 ton komer er jaarlijkse extra onderhoudskosten bij

De onderhoudskosten zijn nu nihil.

De toekomstige onderhoudskosten van het 'kruidenrijke gras' op de wal zijn ingeschat op €5.950 per jaar (huidige prijspeil). Wellicht wordt dit veel meer als door het extremere weer erosie ontstaat.

Vergroten van de zichtbaarheid kan anders, eventueel met behulp van maquettes

Stichting Hugo Kotestein adviseert maquettes te gebruiken. De Vestingraad en diverse ander partijen zijn hiermee akkoord. Andere methodes zijn ook denkbaar. Met wat snoei van een aantal takken kan het zicht al aanzienlijk verbeteren. Mogelijk kan een prijsvraag zoals ook bij het Exercitieveld aan de overkant nog meer methodes opleveren. Zie de tekening en de citaten hieronder.

Raadsinformatiebrief: Blz. 94 tm. 96.

Schoeiing is niet nodig en de wal is al sinds de 19^e eeuw 'groene gordel'

Cultuurhistorische Analyse, april 2014:

'Op oude foto's en prenten uit de 19de eeuw zien we dat de vestingwerken en grachten van Woerden na slechting en aanpassing bij de Singel en binnengracht veelal nog groene, soms ruige oevers met niet zichtbare, of soms wel zichtbare maar lage houten beschoeiingen overheersen. De grachten en wallen behoefden niet meer het strenge, strakke op verdediging gerichte uiterlijk, maar mochten een meer romantisch beeld krijgen als groene gordel rond de oude stad (zie ook hoofdstuk 5). Daarbij werden de contouren van de oevers soms ook verzacht in plaats van de scherpe puntige hoeken die de Singel in oorsprong omzoomden.' (blz.116)

Ter illustratie. De situatie nu onderaan het 'uitzichtspunt'.

Omwonenden

De omwonenden kiezen unaniem voor het behoud van zoveel mogelijk de huidige begroeiing. Indien een beschoeiing nodig is (niet onderzocht) willen de omwonenden een eenvoudige houten palen beschoeiing (zoals langs het Bredius).

Het Singelplan is niet door de Gemeenteraad goedgekeurd

De Raadsinformatiebrief verwijst naar het '[Singelplan Masterplan renovatie oevers](#)' van 7 oktober 2014. Dit plan is nooit ter goedkeuring aan de gemeenteraad voorgelegd.

Bovendien kan het Singelplan ook anders worden uitgevoerd (zie hierboven) en moet hoe dan ook aan de wettelijke vereisten voldaan worden (zie hieronder).

Vereiste vergunningen/ontheffingen/onderzoeken/enz.:

- Omgevingsvergunningen voor wijzigen Rijksmonumenten. Daarvoor is goedkeuring van de 'Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed' nodig. De Algemene Begraafplaats en het water zijn immers Rijksmonumenten. Zie bijlagen.¹
- Archeologisch onderzoek Provincie. De locatie maakt deel uit van de bufferzone van de Limes, het vroegere stroomgebied van de Oude Rijn.² De Limes is UNESCO werelderfgoed. Een hogere status is er niet. De Provincie stelt sinds kort extra vereisten via de 'Interim Omgevingsverordening'.³
- Ontheffing (bestemmingsplan) wegens het wijzigen van gebied met een archeologisch waardevol karakter. "*Verlagen van de bodem en het afgraven van gronden en roeren en omwoelen van gronden dieper dan 1 m en over een oppervlakte van meer dan 30 m2 is niet toegestaan*". Ook hieruit volgt dat op grote schaal kappen/ruimen/ontwortelen niet is toegestaan. De helft van een boom bevindt zich immers ondergronds.
- Wet natuurbescherming, ontheffing kan alleen als er geen alternatieven zijn: recent zijn bij het Exercitieveld schuin aan de overkant diverse beschermde vleermuissoorten gezien, die al eerder bij een onderzoek in 2012 gezien waren, ook op locatie van de Hoge Wal. Nader onderzoek is dan ook vereist. Ook naar mogelijk andere soorten. Vervolgens kan een ontheffing alleen als er "geen ander bevredigende oplossing is" en bij "een groot openbaar belang".⁴ Een andere oplossing zijn de maquettes die al zijn geadviseerd door o.a. de Vestingraad.
- Wet Natuurbescherming, melding: Een melding bij de Provincie en een herplantplicht geldt bij kap van 20 of meer bomen in een rij.
- Verder onderzoek naar de noodzaak van een dure schoeiing, naar de archeologie, naar beschermde soorten, enz. is logisch, maar ook wettelijk verplicht (zorgvuldigheidsbeginsel en motiveringsbeginsel).

Met vriendelijke groeten,
Actiegroep Hart Voor Natuur Woerden
<https://www.facebook.com/groups/hartvoornatuurwoerden>

¹ In de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is een vergunningplicht opgenomen ten aanzien van het slopen, verstoren, verplaatsen of in enig opzicht wijzigen van een rijksmonument.

<https://www.monumententoezicht.nl/wetgeving/erfgoedwet>

² https://www.woerden.nl/download/18584188/_vers_18584189/cd/woerden_v670_beleidskaart+23-09-2010.pdf. Par. 6.2.3, blz. 35.

³ Artikel 7.4 Beoordeling omgevingsvergunning UNESCO Werelderfgoed Neder-Germaanse Limes (bufferzone):
https://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/transform/NL.IMRO.9926.2020InterimVerord-VA02/pt_NL.IMRO.9926.2020InterimVerord-VA02.xml#NL.IMRO.PT.s9dec16e5-4fff-4ada-a9de-be8ef22ffc44

⁴ <https://www.zoogdiervereniging.nl/wnb>